

ELŐFIZETÉSI FÖLTÉTELEK.

Vidéken és Léván hűdhoz küldve:

Egy évre . . . . . 5 ft — kr.
Hát hóra . . . . . 2 ft 30 kr.
Három hóra . . . . . 1 ft 25 kr.

Előfizetési pénzek postautalvánnyal küldhetők.
Egyes számok 12 kr-ával kaphatók
a kiadóhivatalban.

BARS.

HIRDETÉSEK.

Négyhasábos petit-sor egyszeri kiadás: 1 ft.
Kétszeriért 6 kr, többszöriért 5 ft. fizetendő.
Bélyegdíj minden egyes beiktatásért 30 Lr.

A nyitlterben:

minden négyhasábos garmond sor díja 15 kr.

Vellől összekötöttesben levő hirdető-írások, elő-
fizetőknek, vagy a gyakori hirdetőik tetemes díj-
kedvezményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP; EGYSZERSMIND BARSVÁRMEGYE HIVATALOS KÖZLÖNYE.

A kéziratok a szerkesztőséghez: (Zöldkert-utca 33. sz.) küldendők.

Kéziratok vissza nem adatnak.

FELELŐS SZERKESZTŐ: HOLLÓ SÁNDOR.

Megjelen: hetenként egyszer,

—+ vasárnap reggel. +—

A hirdetések, előfizetéseket s a reklamációkat a kiadóhivatalba:

(Takaré- és Hitelintézet épület) kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI ÉS TÁRSA.

A vacatio.

Régi latin szó, nagyon ismeretes a tanuló világban, épp úgy a szülők körében; hanem ez csak a régi világra szolgál, napjainkban felváltott a „szünidő” új magyar szóval, de azért még most sem tévesztette s vesztette el egészen hatását, sokkal jobban átmegegy nemzedékről-nemzedékre, mint akár-mely más hagyomány és sokkal jobban is kultiváltatik; hiszen a vacatio a munka utáni nyugalmat jelenti, már pedig régi közmondás az, hogy: munka után édes a nyugalom.

A tanév befejeztetett.

Vacatióra vonul a tanuló sereg épp úgy, mint a tanári- s tanító-kar, amaz édes otthonába, a szülői szeretet karjaiba, a viszontlátás örömeiben gyönyörködni, emez a fárasztó s lankasztó tanítási munka után a pihenés ölében felüdülést keresni, s a bekövetkező további munka folytatására szükséges új erőt megszerezni.

Mert bizony fárasztó s küzdelmes a tanítói pálya. Szép, de nem jutalmazó, hasznos a közre, a hazára és a tanulókra nézve, ha lelkiismerettel tölti be tanító és nevelői hivatását, de életmésztő a tanárookra s tanítóokra nézve.

S a mint igaz ama régi közmondás: nem tehetünk nagyobb szolgálatot a köznek, a hazának, mint ha tanítjuk és neveljük a hazai ifjúságot; úgy nem kevesebbé igaz az is, hogy a kit az ég nem szeret, azt tanítóvá teszi, mert a hosszú tanítás pálya jutalma, mint a költő a katonáról mondja: egy érdempénz és rongyos öltözet!

Hát az bizonyos, hogy a tanítói pálya nincs megfelelőleg díjazva, s nem is kecséget az senkit azzal, hogy mint más különféle kereseti ágak biztos és kényelmes jövőt nyújtana; leg-feljebb a megélhetésre nyújt olyan-amilyen kilátást, dacára annak, hogy

ujabb időkben már a nyugdíjazás is megalapított, de bizony ezen megalapított nyugdíjazás is, hogy ne mondjuk a német közmondás szerint: a megélhetésre kevés, a meghalásra sok; oly szerény, hogy a jóakaraton kívül egyéb élvezhetőt alig találhatunk benne.

Hanem hát az ugynevezett intelligens pályák — tekintünk csak egyebek között a tisztviselőket — mind elmondhatják magukról a socius habuisse malorum; mind úgy vannak ezek munkájok után dotálva, hogy bizony egymás irányában az irigységre alkalmat nem szolgáltathatnak; kivéve, ha egyik vagy másik az üzlet valamelyik körébe esik, az üzlet az már jobban becsüli, díjazza előmozdítóit s híveit, s azok ez uton boldogulhatnak.

De van a tanítói, tanári pályának egy része, melylyel semmiféle pálya sem ér fel.

Ez a vacatio.

Ez az időszak az, mely enyhet nyújt nemesak a munkának, hanem vigasztalást is ad követőinek, mert derék munkát teljesítettek, mindaz, a mi szép, jó, nemes: munkájuknak következménye; édes megnyugvás ez s erős érzettel tölti be kebleinket.

Ez évenkénti periodice megnyuló két havi időszak, azon szünidő s nyugalomhoz tartozik, melyet más semmiféle életpálya megadni nem képes. Lehet, hogy kis kárptól azon anyagi hiányokért, melyek a rossz díjazásból származnak, de édes és élvezetes, mert a felelősség sulya az önálló gondolkodásu tanférfit, ki egyedül saját magából itél és bírál, soha és semmiféle alakban felelősség alá vonni nem lehet.

Ez egyedüli osztályrésze a tanítói pályának.

Élvezzék e pálya művelői mindig gond nélkül s meglelégedéssel érdemük szerint a vacatiót!

Helyneveink megmagyarosítása.

A községi helynevek visszamagyarosítása iránt javaslatiétel czéljából kiküldött bizottság munkáját, mely a legközelebb egybehívandó közgyűlésnek van fertartva, e következőkben közöljük:

I. Az An-Maróthi járásban.

1. Csárad község elnevezését a m. t. t. Csere-tő elnevezésre kívánja megváltoztatni, azon alapon, mert csara = csere fogalmat jelent. Mi azért, mert hangzása magyaros, meghagyandónak javasoljuk.

2. Kneziacs község egyike legrégebb községeinknek, a m. t. t. Zsitva-Kenez elnevezést ajánlja, mert Kenez = Knež a tót nyelvben főnököt jelent, de a XV. században ezen kifejezés Kenez okiratainkban, mint magyaros kiejtésű szláv szó előfordul. A Zsitva előnév megkülönböztetésül szolgáljon a temesmegyei hasonló nevű községtől.

3. Kis-Lehota helyett a Kis-Ülés elnevezést javasoljuk. Okmányilag bebizonyítható, hogy Nagy-Lehota, Nagy-Ülés, Kis-Lehota Kis-Ülés, Nemes-Lehota Nemes-Ülés volt stb. Lehota szláv szó, értelme a legrégebb időben szállás-ülés, későbbben szerződéses telep, gyamat. 1318-ban midőn a kalocsai érsek Csák Mátét kiátkozza, azt mondja a többi között: Pala-inus de villis noviter congregatis, quas ipse Lehota vocat, non dat decimas nec permittat decimare. Ezen a m. t. t. által közölt adatokhoz megjegyezni kívánjuk, hogy a szállás harezai megszállást jelenteti, a békés birtokba vétel sessionak, ülések mondatott.

4. Nagy-Lehota helyett alkalmazandó Nagy-Ülés, hasonló megokolás miatt.

5. Magospart régi okirataink szerint Magasmart nevet viselt. A mart valaminek szélét, végét jelenti, s az elnevezés megfelel a helyrajzi helyzetnek; ajánljuk a régi elnevezésnek visszaállítását.

6. Orovnicza névnek értelme nincs, helyette a Hegyhát elnevezés elfogadását javasoljuk.

7. Rohozsnicza helyett a m. t. t. Sásny elnevezést ajánljuk, mert rohozsnya tót értelemben gyékényes, kákás, sásos. Sásny ad normam Taksony magyaros szövegzés lenne. Ezen javaslattal szemben azon indító okból, mert Rohozsnicza az esztergomi káptalan szent-benedeki uradalmaéhoz

*) Magyar történelmi társulat.

Távol szép hazánktól dicsőséget szerzett a magyar névnek e térű, mert, mint dr. Zochocke dékán ezt üdvözlő beszédében különösen hangsúlyozta, ő felségének ő szolgáltatott alkalmat arra, hogy kegyelmével a „sub auspiciis imperatoris“ kiváltságot a theologiai karra kiterjessze.

Ad multos annos!

Hazafiui üdvözléssel

—y—cz.

Az utcán.

Dalok.

Igy szeretlek látni téged:
Némán, büszkén, hidegen;
Hogy mid vagyok én tenéked,
Ne tudja más, idegen.

Titkainkat eltemettük
Ezer édes csók közé,
Nem tud rólok csak a rózsá,
Amely keblelet fődé.

Tépjed szét a rózsá szirmát,
Árulok így nem lehet,
S szívünk hangos dobbanását
Nem értik az emberek.

Nézz reám, — ha találkoznék
Némán, büszkén, hidegen;
Hogy mid vagyok én tenéked,
Ne tudja más, idegen.

Kempelen Farkas.

A kertészleány.

— Beszély. —

Irta: Csengey Gusztáv.

A szobája ablakában a virág-
váza mindig a legkedvesebb, legizleteseb-

tartozik, magának Szent-Benedek községnek az elnevezése pedig mielőtt a Benezsek ren dje királyi adománykép elnyerte volna, Pétten d volt, ezen feledésnek indult helynevet feléleszteni és Rohozsnicza községre alkalmazni javasoljuk.

8. Závada helyett a m. t. t. Bars-Lábatlan elnevezést hozza javaslatba. Ugyanis ezen község történeti adatok szerint Hrussov várának volt tartozéka, s mint ilyent, rövid ideig a Lábatlan család birtokolta. Mi ezen elnevezés helyett a Kis-Valkócz elnevezést javasoljuk, mert ezen községet Valkócztól egy víz ér választja el, vagy is ez Valkócznak (za voda) vizen-tuli része.

9. Zlatnó helyett az Aranyos elnevezés elfogadását javasoljuk.

10. Zsikava helyett a m. t. t. a Csálános elnevezést javasolja, mert Zsiklava = Zihlava család jelent. Ez igaz, de a Zsikava ép oly elnevezés mint Zsitva, mert tudjuk, hogy Zsikva nevű víz a Zsitvára ömlött. A „Va“ pedig vizet jelent, s ott, ahol hajdan bessenyőket, palóczokat látnak, ott a va végű főlőnevek, nem szlávok, hanem ugorok. Ezért a Csálános név elvetése mellett Zsikva elnevezést hozzuk javaslatba.

II. A bare-szentkereszti járásban.

11. Bartoslehota h. a m. t. t. Bartókfalva elnevezést javasolja, igen, de okiratainkban Bertalan nevet Bartosnak írva is találunk, a lehota pedig tudjuk, hogy ülés, javasoljuk tehát a Bartos-ülése elnevezésnek elfogadását.

12. Bukovina h. Bükös d elnevezést ajánljuk, mert buk a szlávnyelven — bükk.

13. Dubrava h. ugy a m. t. t. mint mi a Felső-Bessenyő elnevezés elfogadását javasoljuk, mert ezen község név az 1531-ik portalis conscriptióban ily néven fordul elő, ezen javaslat tehát csak a régi és történeti emlékü helynév visszamagyarosítására irányul.

14. Hrabiesó h. Gyergyános elnevezés fogandó el, mert hrab = gyertyánfát jelent.

15. Osztrigrun h. Éles d elnevezést ajánljuk mert osztri = éles.

16. Ibrács h. a m. t. t. Dallos háza elnevezést javasol, mi nem. Mert igaz ugyan, hogy inraes = dallos, zenész, hangszeren játszó, de ha a magyar szóképzés a szláv hangzásu ibrácsból igricz elnevezést alkotott, s igriczeknek nevezte

benösszeállított virágokat tartalmazá, akár-mire volt szüksége a háztartás gondjaiban, Alexei gondoskodott arról, nem volt oly csekélység, ami gyöngéd figyelmét kikerülte volna.

Epen így volt ez Irén részéről is. A lányka egészen kitanulta Alexei izlését, természetét, apró igényeit és kívánságait s amennyire az ő körébe vágott, maga teljesíté azokat s amiben atyja segítségére szorult, az sem maradt el soha. És mindezt olyan csendes igénytelenséggel teljesíték egymás irányában, hogy azt még meg sem lehetett köszönni. És volt e csendes igénytelen vonalomban valami, aminek jótékony mologét hasztalan igyekezőven leírni, talán ezzel lehetne kifejezni: a vonalomban tudata. Tudták egymásról, hogy becsülik egymást. Csak becsülés-e ez vagy már szeretet is? Azt egyik sem merete megkérdezni, annál kevésbbé tűnődtek rajta; de az édes remény már belopta magát zárkózott sziveikbe.

Már a második év telebe léptek és eljött a családok ünnepe, a kedves karácson, mikor a titkos vonalomban először mertnyilatkozni; de akkor is oly egyszerűen, oly regénytelent!

Alexei egy öltözet ruhában került Petrow házába, pénze nem volt, hogy valamit vehetett volna magának, gazdája ugyan ellátta a legszükségesebbel, de az csakis a legszükségesebbre szorítkozott. Alexei oly egyszerűen, oly szegényesen járt, mint egy cseléd, magáva hozta: egyetlen uriasab-

TÁRCZA.

Tárcza levél.

Bécs, 1888. jún. 25.

Ma ünnepeltük nt. Fischer Colbric Ágost hittudorjelölt promotióját a bécsi „alma mater“-ben „sub auspiciis augustissimi imperatoris“, a mely ünnepélyről kedves lapunk olvasóközönségét tek. Szerkesztő ur engedelmével — bár „nyugotról fú a szél“ pár sorban értesíteni kívántam.

Közelről érdekel bennünket e páratlan s a theologiai facultáson első ünnepély, mert a fiatal tudós vármegyénk szülötte.

A „sub auspiciis imperatoris“ kiváltsággal Mária Theresia királynőnk mult század utolsó tizedeiben első sorban a jogi szakot ruházta fel; a jelen században e kegy kiterjesztetett az orvosi s a philo-phiái szakra, folyó év május havától kezdve a theologiai facultás is részesül e kitüntetésben.

Az ünnepély a díszteremben tartatott meg, mely ez alkalommal pompásan volt feldíszítva.

Az ünnepély emelvény jobbján Rudolf alapító szobra, balról Mária Terézia szobra áll; középen ő felsége délszaki növények által koszorúzott mellszobra volt látható. 5 órakor ünnepélyes induló hangjai között lépett a terembe a bizottság, élén lovag Kutschera — ő felsége helytartójának helynökével. Az ünnepélyt dr. Hermann Zochocke nyitotta meg üdvözlő beszédével, a melyre a

candidatus felelt dissertációjával, melynek tárgya: a kereszténység s a rabszolgaság. Ezután dr. Vogl rektor magnificus beszélt, serkentve a fiatal tudóst a tudomány önzetlen művelésére. A promotiót dr. Laurin Ferencz praelatus végezte.

A promotió után következett az ünnepély fénypontja; lovag Kutschera emelt szót, ki ő felsége nevében üdvözölte dr. Fischer Ágostot, s egyuttal átnyújtotta neki ő felsége ajándékát, egy remek gyémántgyűrűt.

Fischer Ágost született Zelizen 1863. Gymnáziumi tanulmányait Kremsmünsterben, Pozsonyban s Esztergomban végezte kitünő sikerrel. Theologiai tanulmányait a Pazmaneumban végezte; majd az Augustineumba került, hol 3 év alatt mind a négy rigorosumot „cum applausu“ tette le.

Tekintve a föltételeket, mik a fentleirt promotióhoz megkívántatnak: a legszebb jövőt lehet jósolni a fiatal tudósnak. „Magyar Sion“ egyházirodalmi folyóiratunk hasábjain könyvismertetései és időszakos cikkeivel kedvező benyomást gyakorolt az olvasó közönségre; a temesvári „Bölesei folyóirat“ lapjain a hierologia terén lépett fel szakzerű értekezésekkel. Legfényesebb diadalát az u. n. Lackenbacher-féle — az orientális nyelvek művelését czélzó 1000 forintos pályadíjjal nyerte, melyre három egyetem: a pesti, bécsi s a prágai concurál. Nemes lelke szavát követve, a nyert díj egy részét a zseli ro.n. kath. templom díszítésére fordította.

a lantosokat, megokoltak találjuk, hogy Ihrács h. Igricze elnevezés fogadtassék el.

17. Jalna h. a m. t. t. Szarvasvég elnevezést ajánl, mert Lipszky né a falu Jelna név alatt fordul elő Jelen = Szarvas. Mi mai elnevezését meghagyandónak véljük.

18. Jano-Lehota h. a m. t. t. Já n o s t e l e p elnevezést javasol, mi a már kifejtett okból Já n o s - Ü l é s e elnevezést.

19. Jasztraba h. Ölyved. Fordítás.

20. Klaesan h. Felső-Kelecsény. Így nevezi egy 1425. évi okirat.

21. Klak a m. t. t. szerint Kalkból ered, és Meszes nevet ajánl. Elfogadjuk.

22. Kopanicza h. Irtványos. Fordítás.

23. Koszorin nem értelmezhető tót szó, helyette Koszorust ajánlunk.

24. Ö-K ö r m ö c s k e meghagyandó. Bár egy 1291-i okiratban ezen helynév Keremchey kitéttel fordul elő, a Körmöcse kisebbitő szó azonban elavult, így a Körmöcse meghagyandó lenne.

25. L a d o m é r. Meghagyandó, mert Ladomér esztergomi érsek egykori birtoka volt, s így történeti kegyelet indikálja annak meghagyását, mert habár a szó idegen, de mint személynév a XIII. XIV. században a magyarság között is divatos vala.

26. Uj-Lehota h. Bars-Ujtelep elnevezést javasol a m. t. t. mi Bars Ujlás elnevezést.

27. Nyevolnó h. Istensegits. A tót szó értelme: akaratlanul, kellenlül. Ezen helynév egy 1487. évi okiratban is mint ilyen fordul elő. Félreeső kopár területe indikálja javasolt elnevezését, mert Isten segítségére szükség van, s Bukovinában is van egy ilyen név magyar község.

28. Pila h. Fürész. Még a múlt században is így nevezték.

29. Pilyelova h. a m. t. t. Petend elnevezést ajánl, mely az 1071-i a szent-benedeki apátság alapítólevelében fordul elő. Ezen oknál fogva mi Rohozniczát nevezük el így, jogosabb alapon, ezen községnek Kiszellő elnevezést ajánlunk, mert egy 1531-i okmányban a helyén ilyen név község fektett.

30. Podbrehi-Lehota h. a m. t. t. Hegyalja-Gyarmat elnevezést ajánlja, mi a már kifejtett oknál fogva Hegyalja-Ülés elnevezést.

31. SASKÖVÁRALJA eredetileg is mindig így nevet viselt. A Podhragy elnevezés irrandó.

31. Prestavk = prestavk, a latin pristaldus szóból ered, mely latin szó ismét a prestavnik szláv szóból származik. Előjáró, itélő, főnök fogalmat jelent. Ezen községnek mi a vármegye első pristaldusa, a főispán iránti tiszteletből, Mailáth nevet kívánunk adni már azért is, quia sub regimine ipsius restituebatur vetera villarum nomina Comitatus nostri.

33. Prochott = átjáró, gázló. Ajánljuk helyette a Kelen elnevezést.

34. Revistye-váralja községet Podzámce elnevezés alatt ismeri a nép, ezen Podzámce kirtandó és kizárólag az eredeti elnevezés használandó.

35. Repistye = repések = fű. Lehetne a m. t. t. ajánlatára Gyógyfű ves,

vadász öltözetét a lehetőleg megkímélte, hogy ünnepi alkalmakra valami tisztességesebb öltözet is legyen, de fehérműekben nagy hiányt szenvedett. Karácsonra Irén egy egész szekrény fehérművel lepte meg, mind maga varrta, maga himezte ki neki s még a vásznat is maga szerezte be megtakarított pénzeeskéjéből.

Mennyit kellett dolgoznia, mennyi órát kellett mégis ellopnia, hogy e meglepetést létesíthesse!... Alexei a megindulástól remegve állott a kedves piruló lányka előtt, szólni nem tudott, nemán nyúlt kezecskéje után és mielőtt Irén megakadályozhatta volna, megcsókolta azt. Két nehéz könyecsepp esett a puha kis kezecskére. Irén egészen megbotránkozva vonta vissza kezét.

— Mit csinál, Alexei, hiszen ön nem eseléd, minek csókol ön nekem kezét?

— Oh! Irén — hisz nem tudom megköszönni jóságát — rebegé végre az ifjú — a szegény árva hadd fejezhesse ki halálját legalább a tisztelt legmélyebb jébevel. Irén oly szeliden, oly benső érzelmekkel nézett föl rá kedves kék szemével.

— Lásza, Alexei, ön mindig oly szomorú, ha valami örömet szerezhettem önnek csekély munkámmal, hadd kérhessem azt öntől, hogy ne legyen oly szomorú.

— Fiam, tudom, hogy szeretsz és becsülsz minket, én is meg vagyok elégedve veled, reményem, nem válunk el egymástól.

Ujév napján az öreg ur készített meglepetést Alexei számára azzal, hogy kijelenté, miszerint ez újévtől kezdve rendszeres évi fizetésben részesülő felügyelőjévé fogadja őt de miután ezt ünnepélyesen az egész

ja szívből köszönöm.

avagy, hogy a régi elnevezésre emlékeztessen R é p á s.

36. Szklénó h. Szklénó hévíz elnevezést ajánljuk, mert Szklénó szláv eredetű elnevezés ugyan, de az ismert fürdő érdekének válnék hátrányára, ha elnevezése változás alá esnék.

37. Szlaska helyett a m. t. t. Hévízszállás elnevezést javasol, mert azt véli, hogy Szklénó szomszédságában van, de mivel nincs ott, a hévíz előnév elhagyandó lenne, Slaska = Salaska = szállás.

38. Tepla h. Forró elnevezést ajánljuk. Fordítás.

48. Trnaváhora h. ugy a m. t. t. mint mi a Bezeréte elnevezést ajánljuk, mert ezen község azon helyen van, a hol az 1425-i okmányban Bezeréte említettik.

40. Alsó-Trnavka helyett Alsó-Tárnoka veendő, mert az 1425-i okmány így említi. Tárnok (tornok) pedig bekerített dűlöt jelent, s eredeti ő s magyar szó, és azért a Trnavka csak is a tárnokának elferdítése lehet.

41. Felső-Tárnoka h. Felső-Tárnoka veendő az előbbi alapon.

42. Trubin h. Kürtös = Fordítás.

43. Vihnye h. Vihnye-hévíz, ismert fürdőhely nem változtatható.

44. Vieszka h. Vámos-Tárnoka. Itt volt az esztergomi érsekség vámszedési joga, s ugyanott fektett Tárnok is, és így ezen elnevezés történeti alapon nyugszik. Itt van jelenleg is a besztercebányai püspökség vámos utja.

45. Voznicza h. Garam-Rév. Fordítás.

46. Zsakil h. Csekély, a rokon hangzatot kerestük.

47. Alsó-Zsdány h. Alsó-Zsdány az „a“ beekelésé által magyaroshangzasúvá lesz.

48. Felső-Zsdány h. Felső-Zsdány előbb említett oknál fogva.

49. Zsupkó h. Kévés; a Zsup-tól eredőnek.

III. A lévai járásban.

50. Podluzsány h. Berék alja elnevezést ajánljuk.

IV. Az cezlányi járásban.

31. Kolacsno h. a m. t. t. Kalácsos elnevezést javall. Meghagyandónak véljük az eredeti elnevezést.

52. Kis-Krstyene h. Kis-Keresztény.

53. Nagy-Krstyene h. Nagy-Keresztény lenne elfogadandó, mert valószínű, hogy a Christíanus = Krestyánból erednek.

54. Radobicza h. Rád lenne elfogadandó.

55. Vieszka h. a m. t. t. Kis-Telep vagy Kis-Lak elnevezést javall, mi pedig Kis-Bisztricsény elnevezést, illetve a régi Kis-Bisztricsény nevet visszahelyezendőnek tartjuk.

56. Velkapolá a hivatalos téren már ma is Nagymező.

V. A körmöczi kerületben.

57. Konossó h. Kunos.

58. Lueska h. Jánosréte lenne elfogadandó, mert Honeshaj német elnevezésben a Hones = Hansz.

58. Blaufusz = Bleifusz = Ólmöld; nincs kizárva a lehetősége, hogy határában olombánya volt.

Alexei behozott a másik szobából egy képet, s azt szerényen nyújtá át Irénnek.

Finom rajz volt az, melyen Alexei sokáig dolgozott titkon. A csoportozat, melyet a kép ábrázolt, Alexei haláljának és Irén gyermeki szeretetének kifejezése volt. A képen az öreg Petrow ült régi karszékében boldog apai mosolylyal arcán, míg egyfelül Alexei, más felül Irén állottak előtte. Alexei munkás öltözetben ázóval egyik kezében volt rajzolja, a másik kezében egy buzakalászközből font koszorut nyújtott feléje, ez a szorgalom jutalmát és egyszersmind a munkás lüségét jelképezte, míg másfelül Irén virágokrétát nyújtott neki, ez pedig az élet örömeit és a gyermeki szeretetet fejezte ki. Az egész egy kedves családi jelenet kifejezése volt s azzal Alexei egy részről a házi kisasszonynak a legkellemebb meglepetést szerezte, más részről a házi gazda iránti haláljának adott bezzé kifejezést.

Az alakok a megszólamlásig hiven voltak találva.

Az öreg Petrow megszorítá felügyelője kezét és sokkal szelidebb, lágyabb hangon, mint a hogy egyébkor szokott beszélni, mondá neki:

— Fiam, tudom, hogy szeretsz és becsülsz minket, én is meg vagyok elégedve veled, reményem, nem válunk el egymástól.

Ujév napján az öreg ur készített meglepetést Alexei számára azzal, hogy kijelenté, miszerint ez újévtől kezdve rendszeres évi fizetésben részesülő felügyelőjévé fogadja őt de miután ezt ünnepélyesen az egész

60. Hornavész h. Feltóti elnevezést javalljuk.

61. Sváb h. a m. t. t. Vendég elnevezést ajánl, mert az idegen letelepedőket a régi okiratok „hospiteseknek“ nevezi. Mi emlékül, hogy hospitesek voltak az eddigi elnevezést javasoljuk meghagyni.

62. Veternyik = németül Legend, mely a magyar Liget elnevezésnek elferdítése, térítsük vissza és maradjon Liget, ami századokig volt.

A tűzoltók segélyalapja.

Alig van egyesület, melynek tagjai, az emberiség javán s vagyonának megmentésén munkálva, sebesülés- és életveszélynek oly gyakran lennének kitéve, mint a tűzoltók.

És ha hozzávesszük még azon körülményt, hogy a tűzoltó-egyletekben — több, kevesebb kivétellel — többnyire olyan tagok képezik az egyletek zónét, kiknek a gyakorlatokon vagy tüzeseteknél történt megsebesülése a belevő falatot veszi ki a családtagok szájából hol rövidebb, hol hosszabb időre; elhalálozásuk pedig a legtöbb esetben a koldusbotot nyomja a hátramaradottak kezébe, — csak őszintén kell üdvözölnünk azon üdvös mozgalmat, melyet az országos tűzoltószövetség a tűzoltó segélyalap létesítése céljából megindított.

Ez alap létesítését már a múlt év aug. havában Fiumében tartott orsz. tűzoltószövetség közgyűlése határozta el. A központból e napokban küldetett szét a segélyalap alapszabályainak tervezete az összes önk. tűzoltó-egyletekhez.

A tervezet — melyet a lévai önk. tűzoltó-egylet parancsnoksága e hó 27-én tárgyalta és minden pontjában örömmel tett magáévá — oly kevés terhet ró az egyletekre és tagjaira, hogy az azokért nyújtandó segély mellett a terhek a minimális csekélységre törpülnek.

A tervezet főbb pontjai a következők: Az alapot képezendik:

a) Minden egyes tűzoltó-testület minden egyes tagjáért belépti-díjjal 20 krt és egyelőre mint évi díjt 10 krt fizet; utóbbi a közgyűlés által egészen 20 krig emelhető és egészen felhagyatik, ha a tartalék-alap 50,000 forintra már felszaporodott.

b) A mennyiben elérhető: a Császárbülsőalap Magyarországra szánt része ezen alapba folyra.

c) Ha lehetséges, úgy a 10,000 forinnyi alapítvány kamatai, mely az első magy. ált. biz. társaság által a felséges uralkodó-pár ezüst menyegzője alkalmából alapítatott és jelenleg a magas miniszterium által magyarországi szerencsétlenül járt tűzoltók között osztatnak szét, ezen alap javára fordíttassanak.

d) Ajándékok és hagyatékok.

e) A biztosító-társaságok részéről várható hozzájárulások vagy azok helyett megfelelő állami segély.

Segélyezéseket nyújt az alap:

a) Ha szolgálatban előfordult baleset vagy annak teljesítése folytán létrejött betegség következtében haláleset, vagy ezen okok egyike folytán teljes munkaképtelenség állt be, úgy, a családi viszonyokhoz mérten, egy évi járadék egészen 200 frtig vagy egyszer s mindenkorra

eseléség előtt szerződés felolvasásával akarja kijelenteni, írja alá a szerződésre családi nevét is.

— A próbaidő letelt, — fejezé be szavait az öreg ur, — én teljesítem a fültételt és rendes fizetésre alkalmazlak, most rajtad a sor teljesíteni a feltétel másik pontját, fölfedezni előttem a családi nevedet.

Ezzel oda nyújtá neki az általa már aláírt szerződést, Alexei átvette azt és aláírta: Ivánowics Alexei.

— Hm! atyád nem volt valaha gárdista?

— De igen, parancsnok volt. Régi gárdista barátai még most is sokat adnak szavára.

— Ismerem, akkor lett parancsnokká, mikor Péter czár a streliezek hadát feloszlatta és a helyett a gárdát állította fel, ő Péter híve volt, én a streliezek egyik parancsnoka voltam, ellenségek voltunk, de én becsülöm az öregot, mert derék, igazságos ember és bátor katona volt. Van tudomása menekülésed felől?

Alexei mélyen felsóhajtott.

— Sajátságos körülmények azt kívánták, hogy az apa maga szöktesse meg fiát; de egy váratlan eset megváltoztatta utam irányát, így ő elvesztett engem szemem előtt és bizonyosan azt hiszi, hogy fia már nem él.

— Légy nyugodt, fiam, atyád helyett atyád leszek. Menekülésed okát nem tudom, de miután Ivánowics fia vagy, apához méltó jellemednek kell lenni s azt már eddig is tapasztaltam. Most ide hallgassatok gyer-

adandó segélyezés 1000 frtig fog kiutalványoztatni — és pedig halál esetén a jogosított örökösöknek.

b) Szolgálatban történt mulékony megsebesülés és betegség esetén, ha az illető 10 napnál hosszabb ideig keresetképtelen, akkor a gyógyítási költségen kívül — 20 heti időtartamig bezárólag — naponta 1 frt kárpótlást és pedig a baleset napjától számítva kap.

c) Ha hosszabb ideig tart a munkaképtelenség, mint 20 hét, akkor a családi viszonyok tekintetbe vételével még egy ízbeni segélyezés egészen 200 frtig teljesíthető.

A segélyezési kötelezettség életbe lép, mielőtt az országos közgyűlés az alapszabályokat jóváhagyta és az első díj befizettetett.

A segélyalap alapszabály-tervezetének eme rövid kivonata is bárkit meggyőzhet arról, hogy az a leghumánusabb alapokra van fektetve s létesítése csak fokozni fogja a tűzoltók munkakétségét s a tűzoltó intézménynek egész hazánkban újabb s nagy lendületet fog adni.

Jaross Ferencz.

Különfélék.

Lapunk jelen számával VIII. évfolyamának második felét kezdve meg, előfizetést nyitunk ez év második felére. Tisztelettel kérjük előfizetőinket, hogy előfizetéseik megújítása iránt e hét folytán intézkedni sziveskedjenek, nehogy a lap szétküldésében akadályok merüljenek fel. — Helyben az előfizetések eszközésével a lap khorodója bizatik meg; vidéki előfizetőink részére pedig postautalványt mellékelünk.

— Hivatalos vizsgálatot tartott törvényszékünk szigorú lelkiismeretes eljárásáról ismert köztisztviselőben álló elnök Kulini Imre a megyénk területén székelő kir. járásbírósi hivatalok felett. Mint mult számunkban is érintettük Léva n. e. hivatalos szemle 20-án eljött meg, — a restaneciának persze híre sincs — s ennek alapján az elnök a legnagyobb elismeréssel nyilatkozott járásbírósgunk ügybuzgóságára reniszteretéről s kijelenté: hogy bírósgunk az óriási ügyforgalomhoz mértten munkaképesség, beosztás s ügyvezetés tekintetben az ország bármely bírósgával szemben kiállja a versenyt. — Gratulálunk derék bírósgunknak a megérdemelt elismerés alkalmából!

— Hymen hírek szép koszorújával kedveskedünk olvasóinknak: Dr. Medveczky Károly, Léva városának köztisztviselőben álló orvosa, e napokban jegyezte el Sembery Orsike kisasszonyt, Sembery Béla városi főjegyzőnek kedves leányát. — Tabinger Agost tőrei földbírtokos eljegyezte Leyrer Károly leauradalmi köztisztviselőben álló tisztartó kedves leányát, Stephaniet, — ifj. Leidenfrost László jegyet váltott Schmitt Miczi kisasszonnyal. — A legboldogabb meglegedés kísérje a frigyeket!

— A lévai állami tanítóképző intézetben megtartott tanképesítő vizsgálatra a javítókkal együtt 23 tanítójelölt becsajátott, kik közül sikerrel 16 növendék tette a vizsgálatot. — Es pedig általános jó osztályzattal

mekeim. Gazdaságomnak már most rendes vezetője van, ez lehetségessé teszi, hogy egy régóta táplált tervemet kivigyem. Irén itt nevelkedett fel a falusi magányban, soha sem látta a világot és ez nem jól van így. Akarom, hogy egy kissé megismerkedjék a nagy világgal, lásson embereket, lépjen be a társadalmi életbe, azért őt moszkvai rokonaimhoz, különösen testvérhugom családi körébe viszem el, legyen ott legalább egy évig.

Irén megdőbbent és úgy látszott mintha Alexei sem örülne nagyon ennek a határozatnak, de egyik sem szólt ellene — megszokták már az öregnek mindenben engedelmességet.

— Mielőtt a tavasz megnyílik, — folytatta Petrow, — magam viszlek nagy-nénédhez, ott maradsz egy évig, azután hazahozlak, s megnyitom házamat a vidék számára.

Elérkezett a tavasz, Petrow és leánya elkészültek az utra. A buesu rövid, de megható volt. Irén nem tartóztathatá vissza könyeit. Az öreg Petrow nem tiltakozott e könyök ellen, engedte azokat szabadon, őszintén folyani, hanem aztán katonás rövidséggel véget vetett az érzékeny jelenetnek.

— Ül fel, Irén, egy év nem a világ, akkor haza kerülsz, gondolatok a viszontlátásra. No, Isten áldjon, fiam, viseld gondját a gazdaságnak, amig visszatérek! Kocsis, hajts!

(Folyt. köv.)

10. elégséges osztályzattal 6 jelölt nyert tanítói oklevelet.

— **Vármegyénk kör- és községi jegyzői** mult hó 11-én, Léván, rendkívüli közgyűlést tartottak, melyen a tisztújítás következtében megválasztottak: elnökké, Thuránszky Nándor; alelnökké, Dományi Béla; főjegyzővé, Szédlacsék János; aljegyzővé, Vladár Pál; pénztárnokká, Kavacsóvíts János; választmányi tagokká: Both József, Görög Ferenc, Lúley István, Komáromy Elek, Tráger Samu, Máhás Pál, Kolesányi Géza, id. Blay József, Zipsér Lajos, Kabina József, Hyross János és Rudl Károly. — A közgyűlés némi módosításokat tette a már 1881. évben készített, de eddig még jóváhagyást nem nyert, alapszabályokon, azokat megerősítés végett a belügyminiszteriumhoz határozta felterjeszteteni.

— **Stefánia trónörökösne** — mint értesülünk — e hó első napjaiban a Selmeczbánya melletti Szent-Antalra érkezik Coburg-Fülöp hercegi pár látogatására. Itt fog a trónörökösne hosszabb időt tölteni a szép Sztinahegy alján.

— **A lévai főgimnáziumból** — mint végző VIII. osztályú növendék — ez évben 17-en kerültek ki. Erettségi vizsgálatra 15 tanuló becsajátott, kik közül 3 javított, illetve új, pótvizsgálatra van még utalva. — **Általános jó osztályzattal** — mint értesülünk — csak egy növendék tette le a szigorlatot, a többinek általános osztályzata elégséges.

— **Nyári multság.** A lévai önkéntes tűzoltó-egylet, — mint értesülünk — e hó 29-én, a Kolibál-féle kertben táncmultságot rendez, melynek tiszta jövedelmét részben a létesítendő „Országos tűzoltó segélyalap” alapítókének gyarapítására fordítandja.

— **Vihnyén,** vármegyénk kitűnő fűrdőjén a vendégek száma egyre szaporodik. Pezsgő élet uralkodik e kedves, regényes fekvésű fűrdőkben. Az előzmények után itélve, az ideai fűrdő-szezon élénkebb lesz a tavalyinál.

— **A fillokszera Léván.** Mint sajnálatlat értesülünk, a fillokszera jelenléte Léván város szűkebb hivatalosan konstatáltatott s azért a rovar elhurocolásának megakadályozása céljából a földmivelés-, ipar- és kereskedelemügyi miniszterium a szükséges intézkedéseket fogantatosította.

— **Uj eredeti operette.** A Körmözbányán működő magyar színtársulat — írja levelezünk — a napokban „A rózsák anyok” cím alatt egy új eredeti operettet mutatott be, a melynek zenéjét Antos Károly körmözbányai karmester írta. Az operette, melynek szövege eleven, mulattató, zenéje pedig kellemes dallamokban bővelkedik, olyan nagy tetszésben részesült, hogy közkívánatra másodszer is elő kellett adni. A zeneszerző mindkét előadásból jövedelmét a színtársulat tagjainak ajánlotta fel.

— **Táviratok feladása.** A közlekedési miniszter azon célból, hogy oly helyeken is lehessen táviratokat feladni, hol távirahivatal nincs és csak postahivatal van, a mai naptól sárgás színű, s zárt levelező lapokhoz hasonló alakú, zárható „táviratlap”-okat hoz forgalomba. Ezek minden posta- és távirahivatalban és bélyegjegyelárusítónál kaphatók s ugy Magyarország területén, mint Európa bármely államába szóló táviratok feladásánál használhatóak. Egy ily táviratlap ára 35 kr. s azzal minden ráfizetés nélkül fel lehet adni a magyar korona területére vagy Ausztriába szóló 5 szóból álló táviratot. Minden további szót 2 kr. jár melyet a táviratlap belső oldalára ragasztandó frankójegyek által kell megfizetni. A táviratlap átadható bármely postahivatalnak vagy bedobható a levélgyűjtő szekrénybe.

— **Elvi határozatok.** A földmivelés-, ipar- és kereskedelmi miniszter ujabban a következő két fontos elvi határozatot hozta: 1. Az ipartestületek a magyar czimert nem használhatják. 2. Az iparhatósági bizottság helyettesítéséről a békéltető bizottság ülésére nézve az iparhatóság gondoskodik.

— **A gyümölcs mérése.** Nemesak Európa és Amerika főbb városaiban, hanem hazánkban is több helyen, így pl., délen a Bácskában, a gyümölcsöt többé már nem ürmértékkel, hanem súly szerint árulják, mert az előbbinél a vevő megrövidítése nincs kizárva. Kívánatos volna tehát, hogy a gyümölcsnek súly szerinti eladása — nagyban és kicsinyben — a fogyasztók közönség javára, mielőbb életbe léptetnének.

— **Szivtelen anya.** — Mult hó 25-én Kutya Mária füzes-gyarmathi illetőségű hajadon, 11 hónapos gyermekét, Léva város határában fekvő uradalmi szántóföldeken letéve, s elmenekült. A szivtelen anya még az napon elfogatván, a lévai kir. járásbírószághoz beiktatott.

— **Hid helyreállítás.** A komárom-nagyszálló-pribóczy badászáti uton levő Garamhid főinek és közép pilléreinek helyreállítás tárgyában Aranyos-Maróthon jun. hó 9-én 27,027 frt költségelőirányzat mellett megtartott árlejtés alkalmával csupán Gregersen G. budapesti vállalkozó cég tett ajánlatot 19 százalékos áremeléssel, mely azonban nem lett elfogadva.

— **A pergament** — mint tudjuk — hazánkban eddig nem készítették. Most, hogy a pécsi általános kiállítás rendeztetett, egy Dusinszky József nevű paksi polgár — írja a „Paks és Vidéke” — kitűnő

minőségű pergamentet állított ki, mely különleges magyar iparezzik vetekedik a külföldön készütekkel. A pergament alkalmas oklevelekre, szerződésekre, stb., lehet rá írni, lehet használni rajzhoz s egyebekhez. Az alakra és árakra nézve szívesen szolgál felvilágosítással az említett lap szerkesztősege.

— **Rövid hírek.** — **A szegedi orsz. dalünnep** idejét a központi igazgató választmány aug. hó 1-4. napjairól aug. hó 23-26. napjaira tette át. — **A nyitra-völgyi vasút** meghosszabbítása ügyében az érdekeltek legközelebb értekezletet tartanak; a pályát Belicztől Privigyéig építik ki úgy, hogy 110 kilométer hosszú lenne s így már az első osztályú vasutak sorába volna sorolható. — **A saskajárás** nehány pestmegyei községben igazi nagy csapással nőtt annyira, hogy az alispán a kormánytól kért szakértőket és segélyt. — **Női gyógy-szereszek** is lehetnek ezental Oroszországban; a kormány csak azt kötötte ki, hogy olyan gyógytáborban, hol nő praktizál, férfi gyakornok nem lehet. — **Tréfort miniszter** erélyes rendeletben meghagyta, hogy a zsidók egyházakká szervezkedni kötelesek. — **A hadsereg létszáma.** Közös hadseregünk ez idő szerint összesen 271,813 emberből áll, melynek 49,228 fő áll rendelkezésére.

A Budapest, városligeti testgyenyészeti gyógyintézet hirdetésére figyelemztetjük a t. cz. olvasó közönséget.

APRÓSÁGOK.

— **Rovatvezető Zubany.** — Ámor. Egy udvarló: Óh, nagysám, ez a gyönyörű erdőszeg, ez az élet, ez a szép tó, amelynek közepéről Ámor nyílait szórja... — A kis Friczi (rámutatva egy fűrdővendégre): Ugy-e, bácsi, az az Ámor, abban a zöld uszónadrágban?

Fölmelegíthette volna. Egy paraszt ember, aki fagyaltat evett, fizet. — **Paraszt:** Mivel tartozom az urnak? — **Pinczér:** Husz krajczárral. — **Paraszt:** (mégosen): No bizony, 20 krajczárért legalább egy kiesit fölmelegíthették volna?

Másra bízta. — Két diák a vizben. — **Első:** Jöjj ide, pajtás, majd megbuktatlak! — **Második:** Azt én a tanároknak szoktam bizni!

LEVELEZÉS.

Tekintetes Szerkesztő ur!

Becsés lapjának f. évi 17-dik számában „táncoktatás” czimén megjelent közleményt, — melyre már volt alkalom reflexiólni, s mely czikk élesen kikelt ellenem, mert évenként tartani szokott táncoktatási tanfolyamomat az idén szokatlanul korán, a tanuló ifjuságra nézve alkalmatlan időszakban nyitottam meg, — a közönség magáévá tenni látszott, mert tánciskolám nem részesült a kellő látogatásban.

Az iskola évad bezártával azonban több oldalról felszólítottam megszakított tanfolyamomnak a szünetek alatt újból való megnyitására. — E felszólításnak engedve, az új kurzust június hó 29-én tényleg megnyitottam.

Hogy a résztvevők számát minél inkább szaporítsam, a legelőnyösebb feltételeket állapítottam meg, melyek a következők: Gyermekéért 5-8 év között az egész időnyre 2 frt, azokért, kik egy kurzusban már részt vettek, 1 frt 50 kr fizetendő. Azok számára pedig, kik a kurzust most először kezdik 5 frt 50 kr az oktatási díj.

Felvételeket lakásomon az „Oroszlán” fogadóban naponta délután 5 órától eszközölök.

Igen örvendének, ha sikerülne a t. cz. közönséget felette kedvező feltételeim által és az által is, hogy a szünetek alatt tartom előadásaimat meggyőzni arról, hogy főtörekvésem az évek hosszú során át tapasztalt pártfogását magamnak továbbra is biztosítani.

Léva, 1888. június 30-án.

Maradtam a tek. Szerkesztő urnak alázatos szolgálja

Welser S. Károly,

a pozsonyi és hainburgi es. kir. hadapród iskolák és az egri angol kisasszonyok intézetének táncmestere.

KÖZÖNSÉG KÖRÉBŐL.

Léva, 1888. június 22-én.

Tekintetes Szerkesztő ur!

A helybeli köztemetőben egy kut felállítás céljára gyűjtést eszközölvén, van szerencsénk gyűjtésünk eredményét a következőkben kimutatni:

Egy antisemita 10 frt, detto 100 frt, Medveczky Sándor 5 frt, özv. Bobok Györgyné 3 frt, Kern Albert 3 frt, özv. Boleman Edéné 5 frt, B. J. 5 frt, Lakner Antal 3 frt, S. E. 1 frt, Frank 1 frt, Cs. V. 1 frt, Fizély Lajos 3 frt, Czírok János 3 frt, Bellan Adolf 1 frt, Kaveggia 1 frt, Sembery Béla 1 frt, Tuschnay János 1 frt, Mácsay Lukács 1 frt, Klein Ödöné 1 frt, Schleifer Armin 5 frt, Ulreich Nándor 1 özv. Josefcsék Károlyné 3 frt, Vosztruba Györgyné 1 frt, G. J. 50 kr. Biszterszky Lajos 50 kr, Rác János 50 kr, Josefcsék Károlyné 1 frt, Gertler Antal 2 frt, Wittlinger János 1 frt, Farkas Orbán 1 frt, özv. Mészáros Józsefné, 5 frt, özv. Levatic Mártonné 5 frt, Levatic Irma 2 frt, Levatic László 2 frt, Rudolf János 1 frt, Cackey Flóris 3 frt, Heinrich F. 1 frt,

T. L. 50 kr, Csuráky István 1 frt, N. N. 50 kr, Regner József 40 kr, Kubik György 1 frt, Sümegh Lajos 1 frt 50 kr, Levatic Gusztáv 5 frt, Tóth István 1 frt, Huberth 3 frt, Nyiredy Gyula 50 kr, Tóth Maria 2 frt, özv. Vitorisz Sándorné 3 frt, Kegyesrendház 3 frt, Schwarz György 1 frt, Schmidberger János 50 kr, Dr. Medveczky Károly 5 frt, Firtus Mihály 1 frt, Franczisey János 1 frt, Markly József 1 frt, Zimmerman Zsófia 1 frt, Nyitray Ferenc 2 frt, Stampay 50 kr, özv. Bartókné 2 frt, Szabó Sándor 50, Balbach Lajos 1 frt, Markly János 1 frt, Ordódy E. 1 frt, Lovas János 20 kr, Cserei Gyula 50 kr, Bende Emma 40 kr, Balbach Andrásné 2 frt, Novotny Imre 2 frt, Kittenberger Imre 50 kr, Kereskényi Jánosné 80 kr, Joka István 50 kr, Kovátsik Samu 2 frt, Ondrejkovics Lajos 50 kr, Holló Sándor 1 frt, Schwarz Ferenc 1 frt, Gábornik Anna 50 kr, Somogyi György 50 kr, Domján Lőrincz 1 frt, Cserepes 20 kr, Z. J. 30 kr, Lichtner György 40 kr, Jaros József 20 kr, Dékay István 50 kr, Novák Mihály 1 frt, Szlivka József 50 kr, Krizsányi Károly 1 frt, N. N. 20 kr, Pogány Kornél 50 kr, Flachner Imre 1 frt, József Miskke 40 kr, Zsáros István 20 kr, Zslebek József 50 kr, E. Csaplovich Ede 50 kr, Farkas János 50 kr, Hribik Ferenc 1 frt, Tokody Imre 1 frt, Reiner 50 kr, Hoffmann 1 frt, Mossonyi Sándor 50 kr, Fülöp Emilia 40 kr, Daubner József 20 kr, Babusik Istvánné 1 frt, Missik Gyula 50 kr, Pazar Károly 2 frt, Kabina József 3 frt, Farkas Akos 1 frt, özv. Bakóné 50 kr, özv. Kipke Józsefné 30 kr, Szilassy Caesar 3 frt, Szilassy Béla 3 frt, Kolibál J. 2. frt, Prachar József 50 kr, Kozma 50 kr, Lakner 1 frt, Sümegh János 20 kr, Jaross Ferenc 1 frt, Miboki Alajos 50 kr, Leidenfrost Aurél 10 frt, Jánosi Lajosné 50 kr, Szepesi Pálné 1 frt, Tonhajzer Mihály 50 kr, Hliva János 50 kr, Bem Antal 40 kr, Oszuska Istvánné 40 kr, Szepes József 40 kr, Klínesok Imréné 20 kr, Klínesok Ferencné 20 kr, Klínesok Andrásné 10 kr, Csillag Ferenc 10 kr, Nyáry József 40 kr, Tóth Zsigmond 50 kr, Leyrer Károly 1 frt, P. J. 40 kr, Lehoczky Farkas Malvin 1 frt, Akossy Lajos 50 kr, J. Leidenfrost 10 frt, Hrasko György 50 kr, Amstetter Antal 50 kr, Bartos István 1 frt, Hölcz Lajos 60 kr, Juhász 50 kr, özv. Szabó Lajosné 1 frt, Hajnal Mátyás 1 frt, Nyitray László 1 frt, Mordini Agoston 50 kr, Horváth százados 1 frt, R. J. 20 kr, Gruber Ferenc 20 kr, Novotny József 50 kr, Tóth D. 15 kr, Fromm Mária 50 kr, Varrany István 1 frt.

Összesen 309 frt 55 kr. az az háromszáz kilencz forint ötvenöt krajczár, mely összeg a lévai takarékpénztárban 2089. számú betéti könyvön van elhelyezve.

Midőn e kimutatásunknak becses lapjában leendő szíves közlését kérnök, tisztelettel vagyunk:

Tekintetes Szerkesztő urnak alázatos szolgálja
Belcsák László,
és
Fizély Lajos.

KÖZGAZDASÁG.

Az adriai biztosító társulat

mult hó 30-án tartotta Triesztben közgyűlést, egyuttal 50 évi fennállásának ünnepélyét, melyben több kitűnőségben kívül a társulat magyarországi osztálya intézője báró Podmaniczki Erigyes valós. belső titkos tanácsos és országgyűlési képviselő is részt vett. — Hazánk lakossága méltó érdeklődéssel viseltetik ezen társulat iránt, mert azon tetszésűk egyikéhez tartozik, melyek a nemzetgazdaságilag oly felette fontos és üdvös biztosítási intézményt hazánkban meghonosították és terjesztették. Az adriai biztosító társulat öt évtized óta működik hazánkban s mikénti működése jellemzésül elég felhoznunk, hogy kezdetül fogva mindvégig a nagyközönség meleg rokonszenvében és partfogásában részesült. Ennek természetes következményeként a társulat mindinkább gyarapodott, fejlődött, úgy hogy mostanság az osztrák-magyar monarchia egyik legnagyobb és legtekintélyesebb intézetéhez tartozik. A társulat jelenleg élén álló vezér-férfiai pedig biztosítékot nyújtanak arról, hogy a társulat ezental is meg fogja tartani azon állást, melyet magának pontossága, lelkiismeretessége és igazságossága által kivívni tudott. — A társulat 1887. évi zárszámadási és mérlegeiből a következő fontosabb adatokat vesszük ki: az életosztályban 1887. évben kötött tőke biztosítások összege 9.647,496 frt, a kötött járadék biztosítások összege pedig 33.037 frtot tett. Az életbiztosítási állomány az év végével 45.555.050 frtra rugó tőke és 120.803 frtra rugó járadék biztosítást mutat fel. Ennél fogva a tőkebiztosításnál 3.750.286 frt, a járadékbiztosításnál pedig 28.717 frt gyarapodás mutatkozik. A díjbevétel ezen osztályban 2.082.231 frtot tett, tehát meghaladta a mult évi 326.274 frttal. Halál és életesetek után 831.815 frt fizettetett s ezenkívül 223.206 frt rezervátot. Ezen osztálybeli díjtartalék 9.043,103 frtot ért el, a tavaihoz képest 887.887 emelkedést mutat fel. Az elemi biztosításoknál a díjbevétel 8.015.810 frtot tett; vizbiztosításokért kiadatot, 3.230.539 frt, kárelért kifizetett 5.938.

822 frt, ebből 2.224.105 frt a vizbiztosításokra esett. — Ezenkívül függő károk számára rezerválni kellett 244.296 frtot. A díjtartalék a társulat saját számlájára 1.477.012 frt tett a tüz és 10.829 frtot a szállítási osztályban. A jégbiztosítás 450.000 frtot tevő külön díjtartalék változatlanul maradt. Az időbeli díjak tárczája 18.606.845 frtra emelkedett, a társulat által fennállása óta kifizetett károk összege kerek 141 millió forintot tesz. Az összmérleg 292.391 frt 8 kr. nyereséget mutat fel; ebből a társulat 50-ik évfordulójára alkalmából 10,000 frttal a társulati hivatalnokok takaréki és ellátási pénztár részesített, a többi pedig részvényenként 52 frt osztalékra fordították. A társulat tartalékai 1887. év végével tettek (a 4 millió frt részvénytőkén kívül, melyre 1.600.000 frt befizettetett) 11 1/2 millió frtot.

IRODALOM ÉS MŰVÉSZET.

Budapesti Hirlap. A „Budapesti Hirlap”-nak a hazai művelt olvasóközönség vetette meg alapját. A lap eleitől fogva megértette a magyar közönség szellemét; minden pártérek mellőzésével kiűzött nemzetünk és fajunkért, ez egyetlen jelszavával: **magyarság!** Viszont az ország legkiválóbb intelligenciája is azonosította magát a lappal, fölkarolva azt oly módon, mely páratlan a magyar újságtörténetében. A hazai sajtóban maig a legnépszerűbb eredményt a „Budapesti Hirlap” érte el; legnépszerűbb, legelgőzödtetebb lapja az országnak. A külső dolgozóitársak egész seregén kívül, a szerkesztőségnek annyi belső tagja van, a mennyivel egy magyar lap sem dolgozik; minden rovatot külön vezető gondoz, a helyi tudósítók kivül, a kik a nap történéseit írják. Minden fontosabb bel- vagy külföldi esemény fölül rendes levelezőn kívül saját külön tudósító értesít közvetlenül; a távirati szolgálat immár oly tökéletesen van berendezve, hogy elmondhatjuk: nem történik a világon semmi jelentékeny dolog a nélkül, hogy a „Budapesti Hirlap” arról ne adjon hű és kimerítő tudósítást. — **Budapesti Hirlap** politikai cikkei K. a s. Ivor báró, R. a. k. s. J. Jenő, B. a. l. o. g. h. Pál írják más kiváló hazai publicistákkal hiven a lap független, magyar pártérekeket nem ismerő szellemével. **Politikai hírei** széleskörű összeköttetések alapján a legmegbízhatóbb forrásokból származnak. Az országgyűlési tudósításokat a gyorsírói jegyzetek alapján szerkesztik. Magyarország politikai és közéleti felül távirati értesülésekkel látunk el rendes levelezők, mindeket minden városban, sőt nagyobb községben is bír a lap; a „Budapesti Hirlap” távirati tudósításai manap már teljesen egy fokozottan a világsajtó legjobban szervezett hírszolgálatával. Európa összes metropolisáiban Londontól Konstantinápolyig saját tudósítók vannak, a kik úgy az ott történő eseményeket, mint az elektronos dróton oda futó híreket megtáviratozzák. A külföldi rendes tudósítók kivül minden fontosabb esemény fölül a szerkesztőség külföldi kiküldetéseit tagjai adnak gyors és hű értesítést. A „Budapesti Hirlap” e cikloka havonként oly öszegget fordít, mint a mennyit ezalatt 10 évvel még egy-egy hirlap egész költségvetése volt; de sikerült is elérnie, hogy ma a legjobban, leggyorsabban értesülő organuma a sajtónak. A „Budapesti Hirlap” **Tárczavata** Teleki Sándor gróf, Tóth Béla, R. a. k. s. i. Viktor (Siulusz) és több kiváló írók közreműködése mellett, a lapnak egyik erőssége s mindig gondot fordít rá, hogy megmaradjon előkelő színvonalán. **A napirovatok** kitűnő zsurnalisták szerkesztik s a helyi értesülések ismert leggyorsabb tudósítóira van bízva. Rendőrségi és törvényszéki rovatok külön-külön szerkesztői a főváros sőt eseményei is mindig oly hangon tárgyalják, hogy a „Budapesti Hirlap” helyet foglalhat **minden család asztalán.** A **közgazdasági rovatban** a magyar gazda, birtokos, iparos, kereskedő megtalálja mindazt, a mi tájékozására szükséges. **A regényesrovatban** csak kiváló írók legújabb műveit közlik. Az elbeszélések föltételei: Egész évre 14 frt, félévre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr., egy óra 1 frt 20 kr. Az előzetesek vidékről legelőszérűbben postautalványával eszközölhetők következő cím alatt: **A „Budapesti Hirlap” kiadó-hivatalának, IV. kerület, kalap-utca 16. szám.**

Idegenek névsora

Léván az „Oroszlán” vendéglőben jun. 22-28-ig.
Tarczer Béla, utazó, Lincez. — Gróf Kegyelme István, K. Tapolesány. — Kemény Soma, biz. társ. hivatalnok, Budapest. — Scharrer Mór, utazó, Prága. — Battykai Károly, utazó, Budapest. — Lenkey Gyula, községi jegyző, Gomba, Pestmegye. — Szabadhegyi Gy., földbirtokos, Hont-Loutó. — Minkai Sándor, biztos. társ. hivatalnok, Budapest. — Guttmann Gyula, biztos. társ. hivatalnok, Miskolc. — Morán György, kárbecező a Generalitól, Budapest. — Wellisch Jakab, kárbecező a Generalitól, Budapest. — Beschorner Manó, gyáros, Bécs. — Kaffka Ede, felügyelő, Budapest. — Neumann Sándor, felügyelő, Budapest. — Podl Rezső, utazó, Budapest.

Szerkesztői-üzenetek.

— **W-nak.** A „Tavaszdalain” sem írtk meg a mértéket. — Sok gyakorlat kell még hozzá, hogy a lyra keresetlen nyelvet eltalálja; annak folyói kell simán, észrevétlenül, s legyen e mellett naturalis, mint a veréb esirpélése!

— **K. M-nak.** — Megkaptuk, mint már a mai számunkból is meggyőződhetik. Fogadjja szíves üdvözlétünket.

— **Er. J-nak.** — Praktikus közleményét köszönettel vetjük; alkalmaslag felhasználjuk.

— **T. K-nak.** A gyűlésről írt tudósítást jövő számunkban adni fogjuk. Az előbbi cikkét is felhasználjuk.

— **A. L-nak.** Sort kerítünk rájuk. Szíves üdvözlét!

Lévai piaczi árak.

Rovatvezető: Kónya József, városkapitány.
Buza: m.-mázsánként 6 frt 10 kr, 6 frt, 30 kr. Kétszeres 5 frt 10 kr, 5 frt 20 kr. Rozs 5 frt. — kr. 5 frt 10 kr. Arpa 5 frt 20 kr, 5 frt 40 kr. Zab 5 frt. 20 kr, 5 frt. 30 kr. Kukorica 6 frt. 20 kr, 6 frt 50 kr. Bab 9 frt 50 kr, 10 frt. — kr. Lencse 8 frt 50 9 frt 50 kr. Köles 5 frt. — kr. — frt — kr.

Nyiltér. *)

Ganzseidene bedruckte Foulards von fl. 1.20 bis fl. 3.90 per Meter versendet roben- und stückweise zu frei da: **Fabrik Depot G. Henneberg** (k. k. Hoflieferant), Zürich. Muster umgehend. Briefe 10 kr. Porto.

*) E rovat alatt közöltékért nem vállal felelősséget a Szúrk.

997/1888. tkvi sz.

III.

Árverési hirdmény.

Alulírott kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a lévai kir. járásbíró 1888. évi 2295. számú végzésével Molnár sz. Kelemen Katalin felperes részére Molnár János alperes ellen 165 frt tőkekövetelés és járulékaik erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 400 frtra becsült lovak nyilvános árverés útján eladottnak.

Mely árverésnek 2295. számú bekiáltását rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Lékéren leendő eszközlésére 1888. évi jul. hó 7-ik napjának délelőtti 10 órája határidőül kitűztetik, oly kijelentéssel, hogy ezen árverés a fentebb jelzett ingóságok az 1881. LX. t. cz. 107. §-a értelmében a legelőbbet igazságnak készpénz fizetés mellett szükség esetén becsíron alul is el fognak adatni.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. cz. 108. §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Ez árveréshez a venni szándékozók a kitűzött időben a községi bíró hivatalán elvártnak.

Együttal közöl tétellek, hogy mindezek, kik a lefoglalt tárgyakra tulajdon, vagy elsőbbségi igényt tartanak, igényüket az árverés megkezdése előtt anyival inkább bejelentésük — mert különben a végreh. örv. 96. §-a kapesában egyedül a vételár elsőlegére fognak utasíttatni.

Kelt Léván, 1888. évi június hó 23-ik napján.

Litassy Nandor,
kir. bírósági végrehajtó

Árverési hirdményi kivonat.

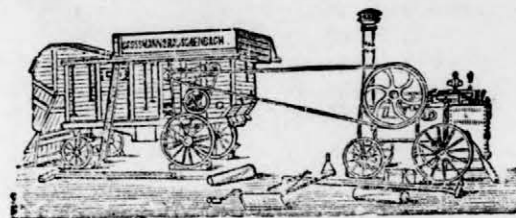
A verébelyi kir. járásbíró mint tkvi bíróság közhírré teszi, hogy Ledényi István végrehajtónak özv. Gázso szül. Krncsan Teréz és Gázso István végrehajtást szenvedő elleni 73 frt. 60 kr. tőkekövetelés és járulékaik iránti végrehajtási ügyében a verébelyi kir. járásbíró területen lévő s az alsó-györödi 21. sz. tkjvben A L. 1—9. rszk. alatt foglalt birtoktestnek Gázso sz. Krncsa Teréz és Gázso Istvánt $\frac{2}{3}$ részben megillető közös tulajdoni jutalékára az árverést 814 frtban ezennel megállapított kikiáltási árban elrendelte, és hogy a fennebb megjelölt ingatlan az 1888. évi július hó 28-ik napján d. e. 9 órakor Alsó-Györöd község házában megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alul is eladottni fognak.

Az árverezni szándékozók tartoznak az ingatlanok becsárának $10\frac{1}{2}\%$ -át készpénzben vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ban jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszeri rendelet 8. §-ban kijelölt óvadékképes értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, avagy az 1881. LX. t. cz. 170. §-a értelmében a bánatpénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismerényt átszolgáltatni.

Verébelyen a kir. bíróság, mint tkvi hatóságnál, 1888. évi, ápril. hó 14-én.

Dillesz
kir. aljbíró.

Magyar gőzcséplő-készletek

Gőzmozgonyok

2, 2 $\frac{1}{2}$, 3 $\frac{1}{4}$, 4, 6, 8 lóerőre.

Gőzcséplőgépek

fa- és vaskerettel, verőléces vagy szeges dobbal,

legújabb, legerősebb szerkezet,

legnagyobb munkaképesség mellett.

Olcsó árak és előnyös feltételek.

Árjegyzékek kívánatra.

Grossmann és Rauschenbach

elő magyar gazdasági gépgyára

Budapest, külső váci-ut 7. szám.

5-4

Minek PESTRE! ?
Minek BÉCSBE! ?

mikor nálam minden előpénz nélkül

50 krajczáros részletfizetésre

HOWE-, ANGER-, SINGER-, WEHLER-WILSON

GÉPEKET

5 évi jótállás mellett kaphatnak.

Családi célokra 5 évi jótállás mellett Singer-gépeket ajánlok 36 frtért. Használt gépek becserejtetnek, vagy igazíttatnak jutányos áron. Géptük, részek és csónak raktáromon mindig található.

FISCHER MIKSA kereskedése

Léván.

KÖLCSÖN

4 $\frac{1}{2}$ és 6%-ra.

Minden önjogi személy, kinek önfentartására állandó jövedelmei vannak, úgy m. háztulajdonos, gazda, bérlő, iparos, kereskedő, hivatalnok stb. kaphat közbejöttöm útján egy budapesti hitelintézetből 200 frtól 3000 frtig 3 év alatt postautalvány útján visszafizetendő 6%-os személy hitelkölcsönt.

4 $\frac{1}{2}$ %-os bank-kölcsön

közvetítették 1000 frtól kezdve egy millióig földtulajdonosokra vagy jó anyagból épült városi bérházakra. 25, 32 és 42 évre amortisatio útjáni tőke-törlesztéssel. Házkölcsönrel megállapítandó szemle költség előre leteendő. — Érték-papírokra a bank a tőzsdei árfolyam $\frac{1}{3}$ -öd része erejéig 6%-ra kölcsönt ad. — Kölcsön-ügyben válasz csakis 35 kr. levélbélyeg beküldése mellett adatik.

POLLÁK JÁNOS

bizományi és ügynöki irodája,

Budapest, Kerepesi-ut 65. szám.

7-2

Schnabel-féle tűzmentes szekrényeket részletfizetésre is adok el.

"Bacherlin"

Csak
üvegekben

létezik, azért

a vételnél elővigyázattal legyünk!

Minden más alakban áruba bocsátott: hamisítás és tévutra vezetése alapszik.

Változatok kaphatók:

Léván:	Boltmán Ede	Selmeczen:	Sommer Ján, A. özvegye
"	Kern testvérek	"	Sztankay F. gyógyszer.
Ipolysághon:	Domba Károly	"	Wankovits Lajos
K-Tafelochányban:	J. Pollak	"	Kraus W. G.

uraknál.

A legjobb pótkávé

az egész monarchiában a

Szalády-féle pótkávé.

Két rész ázsiai pótkávéhoz egy rész Szalády kávét kell be-
főzni s a legzamatosabb kávét nyerjük. Hozzá kevesebb cukoranyag
szükségeltetik s előnye, hogy az ázsiai kávét ártalmatlanná teszi.

A „Hungária kávé“

rendes eldelül használva a gyomort és a vért tisztítja s az emésztést
nagyon elősegíti.

Biztos segélyt nyújt:

gyomor- és bélhurut, fejförés, vérszegénység, álmatlanság és ideg-
bajok ellen. Kapható a főtálaló:

SZALÁDY ANTALNÁL

Budapest, Andrássy-ut 86.

Léván: több fűszerüzletben.

6-1

Városligeti

Testgyógyintézet Budapest, Hermina-ut 1525.

(ezelőtt Dr. Fischhof-féle vizgyógyintézet) Hermina-ut 1525.

Intézetünk a főváros egyik legmagasabb, kisebb és legegészségesebb helyén fekszik, ugyanazon területen, melyet eddig a Dr. FISCHHOF-féle városligeti vizgyógyintézet foglalt el. — A 44.000 m² méternyi területen épült Cottage-épület 30 tiszta, egészséges, külön bejárattal újonnan átalakított szobát foglal magában, — Casinóval, zárt és fűthető folyosóval, tekepályával, lugasokkal, stb. stb.

A fővárossal való összeköttetést lévózatok és társaskecsik közvetítik.

Az intézetünkben felvett betegek minden beteg testalkatának és bajának megfelelően külön előállított készülék segítségével rendszerin **műtét nélkül** gyógyíttatnak. — Kétnő és eddig el nem ért sikerrel kezeljük különösen a következő betegségeket u. m.:

I. Az összes bármely alapon fejlődött (csuzos, köszvényes, gümőkóros) **izületgyulladások**. — II. **csonttöréseket, ficzomokat** és ezeknek valamint az izületgyulladások utóbjait, u. m.: (zsu)or) izületmereségeket, korlátolt mozgathatóságot, végtágrövidüléseket, elgörbüléseket stb. III. **A vele született és következmenyes elgörbüléseket** u. m.: a gerincoszlopnak oldal, mell- és hátfelé irányult elgörbüléseit, angolkóros, vagy csigolyaszavas alapon keletkezett pupokat, tyukmelleket, görbényakat, donga-, lud-, ló- és saroklábát, donga-gacsos térdet. — V. **Gyermekhüdest és következményeit**. — V. **Zuzódásokat, csuzt és köszvényt**.

Készülékeik a plastikai művészet legmagasabb fokán állván, megvalósítják a modern testgyógyészet legmerészebb követelményeit, minőfoga minden betegnek kivétel nélkül a **főnjárást** és az egészséges fekvésű intézetünk tiszta levegőjében való szabad mozgást, de első sorban a **műtét (operáció) teljes mellőzését lehetővé teszik**. Az eddigi hidegvíz gyógykezelés folytatattik.

Bővebb felvilágosítást úgy az egyéb ezuttal fel nem sorolt betegség gyógyítását. — mint házi szabályzatunkat illetőleg, könyveskébe fűzött értesítőink nyújtanak, melyekkel kívánatra bérmentve szivesen szolgálunk.

Ezen közhasznú intézményünkre kérjük a t. közönség pártfogását.
Igazgatók: Dr. Verébelyi László, dr. Róth Adolf, Fischer Győző.
felelős főorvos, ezretemi m. tanár, testgyógyintézet, cs. k. udv. szálló orvos-seb, mű- és testgyógy. segédművek gyárosa.
A intézeti betegk rendelő orvosa.

5-1